Gemeente Amsterdam

Verkeerssituatie westelijke grachtengordel

Aan	Leden van de stadsdeelcommissie Centrum
Van	5.1.2,e gebiedsmakelaar Westelijke Grachtengordel, 5.1.2,e 5.1.2,e @amsterdam.nl
Kopie aan	5.1.2,e
	5.1.2,e
Datum	20 maart 2020

Geachte leden van de stadsdeelcommissie Centrum,

U ontvangt dit memo om op de hoogte gebracht te worden van de verkeerssituatie in de westelijke grachtengordel. Hierover zijn het afgelopen jaar veel klachten ontvangen. In eerste instantie is gekeken naar welke mogelijkheden er zijn om plaatselijk en op korte termijn maatregelen te nemen om de druk te verlichten. Inmiddels is het ambtelijk advies om dit niet te doen, en portefeuillehouder Mos sluit zich hierbij aan. Wij vragen uw advies over dit standpunt. Er zal een technische sessie over dit onderwerp gepland worden. Vooruitlopend hierop ontvangt u vast een memo. Gezien de complexiteit en gevoeligheid van de situatie is het goed dat u vast weet waar het over gaat, mochten bewoners u benaderen.

Veranderende verkeerssituatie
De afgelopen maanden heeft een aantal bewoners van de westelijke grachtengordel aangegeven overlast te ervaren van toegenomen autoverkeer op de grachten. Het gaat dan met name om enkele bewoners van de Keizersgracht. Zij hebben ook het Verkeerscomité Keizersgracht en de Werkgroep Fundering opgericht en vragen dringend om maatregelen die het verkeer verminderen.

Uit tellingen blijkt dat het verkeersbeeld op de grachten in de afgelopen twee jaar/jaren is veranderd, een aantal grachten is drukker dan voorheen, andere grachten zijn rustiger:
- De Keizersgracht, die altijd relatief rustig was, is flink drukker geworden,
- De Prinsengracht, die altijd relatief drukker was, laat een kleine toename zien,
- De Herengracht geeft een divers beeld door de kade-afsluiting,
- Het Singel, van oudsher de drukste gracht, is rustiger geworden.

De veranderingen in het verkeersbeeld zijn het gevolg van een aantal factoren:

- Maatregelen die de gemeente heeft genomen om doorgaand verkeer van oost naar west door de binnenstad te ontmoedigen:
  - Hoofdroutes (knip Prins Hendrikkade en Paleisstraat en eenrichtingsverkeer Nieuwezijds Voorburgwal)
  - Verzinkbare palen Singel tegen het sluipverkeer richting CS.
- Enkele (langdurige) tijdelijke ingrepen:
  - De afsluiting van het noordelijkste rak van de Herengracht aan de oostzijde in verband met een verzwakte kademuur - verkeer noordwaarts kan hier niet meer afrijden;

- De werkzaamheden voor het Centraal Station. De afsluiting van het kruispunt Martelaarsgracht gaf tijdelijk meer verkeer, nu is de weg weer open en zal de hoeveelheid verkeer op de grachten afnemen;
- Werkzaamheden aan de Westerdokskade, waardoor de druk op het Singel groter is.

- Tot slot blijken navigatiesystemen het verkeer naar de Raadhuisstraat vanuit oost en noordwest te leiden via de Binnen Brouwerstraat en Keizersgracht. Dit is onwenselijk. De gemeente doet er alles aan om de aanbieders van navigatiesystemen het verkeer via de doorgaande wegen om te leiden maar met wisselend succes.

Agenda Autoluw - Haarlemmer Houttuinen
In de komende jaren zullen in dit deel van de stad maatregelen genomen worden om meer ruimte te creëren voor voetganger en fietser ten koste van het doorgaand autoverkeer. Een belangrijke maatregel is het opnieuw inrichten van de Haarlemmer Houttuinen zodat dit een aantrekkelijke fietsroute wordt, veiliger, groener en met meer ruimte voor langzaam verkeer.
Hierbij hoort een aantal gerichte maatregelen om het doorgaande autoverkeer op de Haarlemmer Houttuinen te weren. De verwachting is dat door deze maatregelen de hoeveelheid autoverkeer op de route Haarlemmer Houttuinen met 60% afneemt. Deze maatregelen zijn onderdeel van de Agenda Amsterdam Autoluw die in oktober en opnieuw in december 2019 door het college van B&W is vastgesteld. De maatregelen Haarlemmer Houttuinen zullen invloed hebben op het verkeer in de westelijke grachtengordel, doorgaand autoverkeer zal ook hier afnemen.

Korte termijn
In afwachting van deze maatregelen, die naar verwachting in 2021-2022 worden ingevoerd, hebben we gekeken welke maatregelen op korte termijn tot een afname van het doorgaande autoverkeer op de grachten kunnen leiden. Verschillende mogelijkheden zijn hierbij bekeken, waarbij het omdraaien van de rijrichting in de Buiten Brouwersstraat het meest kansrijk is. Deze ingreep zou ervoor kunnen zorgen dat deze route niet meer het snelst is, en dus niet meer door navigatiesystemen wordt aanbevolen, zoals nu wel het geval is. Dit zou ervoor kunnen zorgen dat doorgaand verkeer een andere route zoekt, waarbij de hoofdroute (Nieuwezijds Voorburgwal – Raadhuisstraat) de voorkeur zou hebben. Door het doen van tellingen vóór en tijdens de proef zouden we het effect kunnen meten.

Gezien de technische staat van de kademuren en bruggen is het zeer denkbaar dat op korte termijn nieuwe maatregelen worden genomen. Deze maatregelen, zoals het afsluiten van een kade of brug voor autoverkeer, gaan zorgen voor een compleet nieuw verkeersbeeld met nieuwe verkeerscirculatie. Ook heeft de uitvoering van openbare ruimte projecten in de omgeving effect op de verkeerscirculatie, waardoor tellingen de komende tijd slechts momentopnames zullen zijn. Alle maatregelen die we nu nemen, zoals het omdraaien van een rijrichting, zijn berust op de huidige verkeerssituatie en hebben daarmee een beperkte houdbaarheid.

Reactie uit de buurt
Op 22 januari is er een bewonersbijeenkomst gehouden in het West-Indisch Huis. Hier werd bovenstaande maatregel gepresenteerd. Bewoners bleken hier zeer wisselend op te reageren. Daarom werd voorgesteld dat alle betrokkenen hun reactie per mail kenbaar konden maken, zodat wij de bezwaren zorgvuldig konden afwegen. Bijna 70 bewoners hebben inderdaad hun mening gegeven. Hieruit komt een zeer divers beeld; sommigen willen graag dat de maatregel zo snel mogelijk wordt ingevoerd. Anderen vrezen voor een waterbed-effect, wat ervoor zou kunnen zorgen dat verkeer andere sluiproutes neemt. Velen vragen waarom deze maatregel vooral op het ontlasten van de Keizersgracht is gericht, terwijl andere plekken in absolute zin meer verkeer

hebben. Een veelgehoorde reactie is ook dat men het geen goed idee vindt om maatregelen op zeer lokaal niveau te nemen, en dat de problematiek van verkeerscirculatie op een groter schaalniveau bekeken zou moeten worden.

De huidige verkeerssituatie in de grachtengordel is er een van grote druk en onzekerheid. Druk omdat er dagelijks verschillende afsluitingen zijn, als gevolg van verhuizingen, verbouwingen, werkzaamheden of zwakke kademuren. Hierdoor ontbreekt flexibiliteit bij omleidingsroutes. Onzekerheid doordat de technische staat van kademuren in de komende jaren voor nog meer afsluitingen zou kunnen zorgen, projecten in de openbare ruimte in uitvoering gaan en niet duidelijk is wanneer de maatregelen vanuit de Agenda Autoluw precies van kracht zullen worden.

Hoe verder?
Aan bewoners is medegedeeld dat we zorgvuldig moeten kijken of het verstandig is om de proef met het omdraaien van de rijrichting op dit moment verstandig is om uit te voeren, en dat we dit verder voor advies voorleggen.
Voor de leden van de stadsdeelcommissie zal een technische sessie voorbereid worden waarin de verkeerssituatie wordt uitgelegd, duidelijkheid wordt gegeven over de consequenties van eventuele maatregelen, en het standpunt van het dagelijks bestuur wordt toegelicht om nu geen maatregelen te treffen. Aansluitend zal dit onderwerp geagendeerd worden in de reguliere vergadering.

Met vriendelijke groet,

5.1,2,e

5.1,2,e

Stadsdeel Centrum